

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

આર/મિસ. સિવિલ એપિલિકેશન (ફોર કન્ટેમ્પ્ટ) નં. ૮૯૬/૨૦૨૩

ઈન આર/સેકન્ડ અપીલ નં. ૧૨૧ /૨૦૧૦

સાથે

સિવિલ એપિલિકેશન (ફોર ઓર્ડર્સ) નં. ૧ /૨૦૨૪

ઈન આર/મિસ. સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૮૯૬ /૨૦૨૩

સાથે

સિવિલ એપિલિકેશન (ફોર ઓર્ડર્સ) નં. ૨ /૨૦૨૪

ઈન આર/મિસ. સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૮૯૬ /૨૦૨૩

સાથે

સિવિલ એપિલિકેશન (ફોર ઓર્ડર્સ) નં. ૩ /૨૦૨૪

ઈન આર/મિસ. સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૮૯૬ /૨૦૨૩

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા

સહી/ -

અને

માનનીય સુશ્રી ન્યાયમૂર્તિ નિશા એમ. ઠાકોર

સહી/ -

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.

=====

દીનેશભાઈ દુલાભાઈ પરમાર અને અન્ય

વિરુદ્ધ

દમચંતીબેન નારાયણભાઈ ચૌહાણ અને અન્યો

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદારો નં. ૧,૨ માટે સુશ્રી અર્યના આર આચાર્ય(૨૪૭૫)

સામાવાળા નં. ૧,૨,૩,૪ માટે શ્રી અનંતઆનંદ જે સિંહ(૧૦૦૪૬)

સામાવાળા નં. ૧,૨,૩,૪ માટે સુશ્રી આકાંક્ષા યુ તિવારી(૧૧૪૯૯)

સામાવાળા નં. ૧,૨,૩,૪ માટે શ્રી પાર્થ વાય રાવલ(૯૫૩૫) વતી શ્રી

અમરકાંત મિશ્રા

=====

કોરમ:માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય સુશ્રી ન્યાયમૂર્તિ નિશા એમ. ઠાકોર

તારીખ:૦૫/૦૩/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા દ્વારા)

૧. હાલની તિરસ્કાર અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાં નીચેની વિનંતીઓ કરવામાં આવી છે:

“એ. આ માનનીય અદાલત દ્વારા સિવિલ એપિલકેશન (સ્ટે માટે) નંબર ૬૬૦૫/૨૦૧૦ માં બીજી અપીલ નંબર ૧૨૧/૨૦૧૦ માં ૧૫ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૦ ના રોજ આ માનનીય અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશની જાણીજોઈને અવજ્ઞા કરવા બદલ અદાલતની અવમાનના અધિનિયમ, ૧૯૭૧ ની જોગવાઈઓ હેઠળ પ્રતિવાદીઓ/અવમાનકો સામે કાર્યવાહી કરવા અને સજા કરવા માટે માનનીય અદાલત ખુશ થશે.

બી. માનનીય અદાલત ૧૫મી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૦ના આદેશના ઉલ્લંઘનમાં કરવામાં આવેલી બાબતોને સુધારવા અને સુધારવા માટે

પ્રતિવાદીઓ/અવમાનકો સામે યોગ્ય નિર્દેશો પસાર કરવા અને તે પછી બદલાના પગલાં લેવા માટે ખુશ થશે.”

સંક્ષિપ્ત હકીકતો

૨. ૦૪/૦૩/૨૦૨૪ ના એક વ્યાપક આદેશ દ્વારા, આ અદાલતની સંકલન ખંડપીઠે પ્રતિવાદી નંબર ૧,૨,૩ અને ૪ સામે આરોપો ઘડ્યા હતા.ઉપરોક્ત આદેશનો સંબંધિત ભાગ નીચે મુજબ છે:—

૧૬. ૨૮/૦૨/૨૦૨૪ પર, દસ્તાવેજની ૨૬/નોંધણી ૨૬ કરવાને બદલે, એક બહાનું આપવામાં આવે છે કે ૨૬ થઈ શક્યું નથી, કારણ કે તમામ પક્ષોની સહીઓ સાથે ઓનલાઈન મુલાકાત ઉપલબ્ધ નહોતી.

૧૭. સંબંધિત પક્ષોના વિદ્વાન વકીલને સાંભળીને અને રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીને ધ્યાનમાં લીધા પછી, પ્રથમ દષ્ટિએ, અમારો અભિપ્રાય છે કે અવમાનકર્તાએ જાણીજોઈને અને જાણીજોઈને યથાવત્ સ્થિતિની દિશાનું ઉદ્વેગન કર્યું છે.શરૂઆતમાં, તે વિરોધીઓનો કેસ ન હતો, કે તેમનું પ્રતિનિધિત્વ વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવ્યું ન હતું.તે ફક્ત ૨૨/૦૧/૨૦૨૪ પર દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામામાં જ છે, કદાચ, તેમના કેસમાં સુધારો કરવા અને સમજૂતીને ટેકો આપવા માટે એક વલણ

તેવામાં આવ્યું છે, જે આ અદાલતના પ્રાથમિક અભિપ્રાયમાં, પાછળથી વિચાર્યું હોવાનું જણાય છે.

૧૮. તદનુસાર, વિરોધીઓ રદ કરવાના દસ્તાવેજને રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં નિષ્ફળ ગયા હોવાથી, ૨૨/૦૧/૨૦૨૪ તારીખના આદેશ મુજબ, અમે વિરોધીઓ પર નીચેનો આરોપ મૂકે છે-અવમાનકો જેથી આગળ વધી શકાય.

ચાર્જ:

“તમે, શ્રી દમયંતીબેન નારાયણભાઈ ચૌહાણ-હરીફ નંબર ૧, શ્રી જશોદાબેન નારાયણભાઈ ચૌહાણ-હરીફ નંબર ૨, શ્રી નિરુપમાબેન નારાયણભાઈ ચૌહાણ-હરીફ નંબર ૩ અને શ્રી કલ્પનાબેન નારાયણભાઈ ચૌહાણ-હરીફ નંબર ૪, જાણીજોઈને અને જાણીજોઈને ૧૫/૧૨/૨૦૧૦ ના આદેશમાં બહાર પાડવામાં આવેલા નિર્દેશનું ઉલ્લંઘન કર્યું છે. રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલી સામગ્રી પરથી એવું લાગે છે કે તમે ૧૯૭૧ના કાયદાની કલમ ૧૨ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૧૦ની જોગવાઈ હેઠળ કોર્ટ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા આદેશનું ઉલ્લંઘન કર્યું છે.”

૩. ઉપરોક્ત આદેશને એસ. એલ. પી. (સિવિલ) ડાયરી નંબર ૩૭૫૫/૨૪૪ દાખલ કરીને સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો હતો. ૦૬/૦૮/૨૦૨૪ ના આદેશ દ્વારા, એસ. એલ. પી. ને બરતરફ કરવામાં આવ્યો હતો, પ્રતિવાદી નંબર

૧ થી ૪ ની તરફેણમાં સ્વતંત્રતા અનામત રાખીને, સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ મૂળ અરજદારો છે કે તેઓ બચાવમાં તમામ મુદ્દાઓ લઈને આરોપનો જવાબ દાખલ કરે અને વર્ચ્યુઅલ મોડ દ્વારા હાજર થવાની પરવાનગી પણ લે કારણ કે તેઓ બધા વરિષ્ઠ નાગરિકો છે.

૪. ત્યારબાદ આ મામલાને ઘણી વખત સ્થગિત કરવામાં આવ્યો છે.૦૭/૦૨/૨૦૨૫ પર, તમામ ચાર પ્રતિવાદીઓ-અવમાનકો હાજર હતા, બે વર્ચ્યુઅલ મોડ દ્વારા અને અન્ય બે શારીરિક રીતે અને તેઓએ રજૂઆત કરી હતી કે તેમને આ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલા યથાવત્ આદેશ વિશે જાણ કરવામાં આવી ન હતી. બીજી અપીલ નંબર ૧૨૧/૨૦૧૦ માં સિવિલ એપિલકેશન (સ્ટે માટે) નંબર ૬૬૦૫/૨૦૧૦ માં.તેમના વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલની પણ સુનાવણી કરવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ આ મામલાને વધુ સ્થગિત કરવામાં આવ્યો હતો.જ્યારે ૧૩/૦૨/૨૦૨૫ પર આ મામલાની સુનાવણી થઈ ત્યારે પ્રતિવાદીઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી મિશ્રાએ રજૂઆત કરી હતી કે પ્રતિવાદીઓએ ૦૮/૦૩/૨૦૨૨ તારીખના વેચાણના કરારને રદ કરવા માટે વિદ્વાન મુખ્ય વરિષ્ઠ સિવિલ જજ, ગાંધીનગર સમક્ષ નિયમિત સિવિલ દાવો નંબર ૧૪/૨૦૨૪ તરીકે દાવો દાખલ કર્યો છે અને તે સિવિલ કોર્ટ સમક્ષ પેઝિંગ છે.તેમણે ૨૧/૧૨/૨૦૨૩ તારીખના વચનનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો છે, જેમાં પ્રતિવાદીઓએ ખાતરી આપી છે કે તેઓ

બીજી અપીલના પરિણામ સુધી સૂચિત ખરીદનાર સાથે અથવા કોઈને પણ વેચાણ ખતનો અમલ કરશે નહીં.ત્યારબાદ, આ મામલાની સુનાવણી ફરીથી ૦૩/૦૩/૨૦૨૫ પર કરવામાં આવી હતી.સિવિલ દાવો દાખલ કરવાની હકીકત કોઓર્ડિનેટ બેન્ચ દ્વારા ૦૪/૦૩/૨૦૨૪ ના ઉપરોક્ત આદેશમાં નોંધવામાં આવી છે.

પોતાની અરજીઓ પર રજૂઆતો

૫. અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રીમતી અર્યના આચાર્યએ રજૂઆત કરી છે કે સમન્વિત ખંડપીઠે મનીષકુમાર રવિભાઈ પટેલ અને અન્યોની તરફેણમાં દાવાની મિલકતને કુલ ૧૨,૦૦,૦૦,૦૦૦/- રૂપિયામાં વેચવા માટે કરાર કરીને યથાવત્ હુકમનું ઉલ્લંઘન કરીને પ્રતિવાદીઓનું તિરસ્કારપૂર્ણ વર્તન નોંધ્યું છે અને પ્રતિવાદીઓને ૪,૧૫,૦૦,૦૦૦/- રૂપિયાની રકમ મળી છે અને આમ, તેઓએ તૃતીય પક્ષનો અધિકાર બનાવ્યો છે અને તેથી, ૧૫ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૦ના આદેશની જાણીજોઈને અવજ્ઞા કરી છે આ અદાલત દ્વારા સિવિલ એપિલિકેશન (સ્ટે માટે) નંબર ૬૬૦૫/૨૦૧૦ માં બીજી અપીલ નંબર ૧૨૧/૨૦૧૦ માં પસાર કરવામાં આવી હતી.

ક. પટેલ રજનીકાંત ધૂલાભાઈ અને અન્ય વિરુદ્ધ પટેલ ચંદ્રકાંત ધૂલાભાઈ અને અન્યોના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા પર આધાર રાખીને, (૨૦૦૮) ૧૪ એસ. સી. સી. ૫૬૧, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે વિવાદિત સંપત્તિના સંદર્ભમાં વેચાણ કરવા માટે કરાર કરવો કે જેના માટે વિચારણાનો ભાગ સ્વીકારવામાં આવે છે, તેનો અર્થ એ થશે કે ત્રીજા પક્ષનો અધિકાર બનાવવામાં આવ્યો છે અને જો કોઈ મનાઈ હુકમ હોય, તો તે નાગરિક તિસ્કાર સમાન હશે, જે વર્તમાન પ્રતિવાદીઓએ કર્યું છે.

૭. વિદ્વાન વકીલ એમ. એસ. આચાર્યએ બળવંતભાઈ સોમાભાઈ ભંડારી વિરુદ્ધ હીરાલાલ સોમાભાઈ કોન્ટ્રાક્ટર, એ. આઈ. આર. ૨૦૨૩ એસ. સી. ૪૩૯૦ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના તાજેતરના નિર્ણયનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો છે અને એવી પણ વિનંતી કરી છે કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા અમલમાં મૂકાયેલા વેચાણ કરારને રદ કરી શકાય અને રદ કરી શકાય.તેણીએ એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે હકીકતમાં, ખરીદદારને વેચવાના કરારના અમલ પછી ચોક્કસ કામગીરી માટે દાવો પણ દાખલ કરવામાં આવ્યો છે અને દાવામાં, જે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા નોંધાયેલ વેચાણ ખતને રદ કરવા માટે દાખલ કરવામાં આવ્યો છે, તે હાજર નથી અને તેથી, તે વિનંતી કરવામાં આવે છે કે વેચાણનો કરાર રદ થઈ શકે છે.આમ, એવી પણ વિનંતી કરવામાં આવે છે કે આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા

આદેશની ઇરાદાપૂર્વકની અને ઇરાદાપૂર્વકની અવજા બદલ અવમાનકોને તે મુજબ સજા થઈ શકે.

સામાવાળાઓ ૧-૪ તરફે રજૂઆતો

૮. વર્તમાન કાર્યવાહીનો વિરોધ કરતા, પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી મિશ્રાએ તેમની રજૂઆતોનો પુનરોચ્ચાર કર્યો છે જે કોઓર્ડિનેટ બેન્ચ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવી હતી અને ૦૪/૦૩/૨૦૨૪ ના આદેશમાં નોંધવામાં આવી હતી.આજે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી મિશ્રાએ પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪, તારીખ ૧૩/૦૨/૨૦૨૫ વતી દાખલ કરવામાં આવેલા વધુ સોગંદનામા-ઇન-રિપ્લાયનો ઉલ્લેખ કર્યો છે, જેમાં બિનશરતી માફી માંગી છે.એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદીઓને ૧૫/૧૨/૨૦૧૦ તારીખના યથાવત્ આદેશ વિશે ક્યારેય જાણ નહોતી.

૯. વિદ્વાન વકીલ શ્રી મિશ્રા દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે, એવું ન કહી શકાય કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪ દ્વારા ૧૫/૧૨/૨૦૧૦ તારીખના યથાવત્ હુકમનું ઉલ્લંઘન કરવામાં આવ્યું છે, કારણ કે વર્તમાન પ્રતિવાદીઓને બીજી અપીલ નંબર ૧૨૧,૨૦૨૦ માં દાખલ કરવામાં આવેલી સિવિલ એપિલિકેશન (વારસદારો લાવવા માટે) નંબર ૫/૨૧ માં પક્ષ પ્રતિવાદીઓ તરીકે રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા અને ઉપરોક્ત અરજીને મંજૂરી આપ્યા પછી, તેમને પક્ષ

પ્રતિવાદીઓ તરીકે રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા, અને તેઓ પ્રામાણિક વિશ્વાસમાં હતા કે કોઈ સ્ટે કાર્યરત નથી અને તેથી, વિવાદિત સંપત્તિના સંદર્ભમાં વેચવાનો કરાર ૦૮/૦૩/૨૦૨૨ પર અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો હતો.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે હકીકતમાં મિલકતની પ્રકૃતિ અપરિવર્તિત અથવા અપરિવર્તિત રહી હોવાથી, એવું ન કહી શકાય કે પ્રતિવાદીઓએ વેચાણ માટે કરાર કરીને અદાલતની અવમાનના કરી છે.આમ, એવી વિનંતી કરવામાં આવે છે કે હાલની તિસ્કારની કાર્યવાહીને પડતી મૂકવામાં આવે.

૧૦. શ્રી મિશ્રા, તેમની રજૂઆતોના સમર્થનમાં વિદ્વાન વકીલે રમેશ મિશ્રીમલ જૈન વિરુદ્ધ અવિનાશ વિશ્વનાથ પટલો અને અન્ય, ૨૦૨૫ (આઈ. એન. એસ. સી.) ૨૧૩ અને નવરતન લાલ શ્રમ વિરુદ્ધ રાધા મોહન શર્મા, ૨૦૨૪ (આઈ. એન. એસ. સી.) ૯૭૦ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખ્યો છે.રિલાયન્સને ઝારેશ્વર પ્રસાદ પોલ વિરુદ્ધ તારક નાથ ગાંગુલી, ૨૦૦૨ (૫) એસસીસી ૫૩૨ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા પર પણ મૂકવામાં આવ્યું છે.છેવટે, તેમના દ્વારા વિનંતી કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪ દ્વારા વ્યક્ત કરાયેલી બિનશરતી માફી સ્વીકારવામાં આવે.

અરજદાર તરફે રીજોઈન્ડર દરખાસ્તો

૧૧. ઉપરોક્ત રજૂઆતોના જવાબમાં, વિદ્વાન વકીલ એમ. એસ. આચાર્યએ રજૂઆત કરી છે કે પ્રતિવાદીઓ એવી દલીલ કરી શકતા નથી કે તેઓ આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા વચગાળાના આદેશ વિશે જાણતા ન હતા કારણ કે ઉપરોક્ત આદેશ મહેસૂલ એન્ટ્રીઓમાં સામેલ કરવામાં આવ્યો હતો.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે મ્યુટેશન એન્ટ્રી નંબર ૫૬૯૮ તારીખ ૧૬/૧૨/૨૦૧૫ અને ૬૬૯૯ તારીખ ૦૪/૦૩/૨૦૧૯ મહેસૂલ સત્તાવાળાઓ દ્વારા ગ્રામ ફોર્મ નંબર ૬ અને ૭ માં નોંધવામાં આવ્યા હતા અને ૭/૧૨ ના અર્કમાં એન્ટ્રીને પણ અન્ય લોકો દ્વારા અમલમાં મૂકાયેલા તારીખ ૦૮/૦૩/૨૦૨૨ ના વેચાણ માટેના નોંધાયેલા કરારનો ભાગ બનાવવામાં આવ્યો છે.બિનશરતી માફી સ્વીકારવાના સ દર્ભમાં, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે પ્રતિવાદીઓએ આ અદાલતના અભિગમને જોતા છેલ્લી ક્ષણે જ બિનશરતી માફી માંગી છે અને જ્યારે અગાઉનો આદેશ કોઓર્ડિનેટ બેન્ચ દ્વારા પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪ એ કોઈ માફી વ્યક્ત કરી નથી અને તેથી, રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે માફી, જે અંતમાં આપવામાં આવે છે, તે સ્વીકારવામાં નહીં આવે.પોતાની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, તેમણે એલ. ડી. જયકવાલ વિરુદ્ધ યુ. પી. રાજ્ય, (૧૯૮૪) ૩ એસ. સી. સી. ૪૦૫ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાનો ઉલ્લેખ કર્યો છે.

વિશ્લેષણ અને અભિપ્રાય

૧૨. અમે સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને લાંબા સમય સુધી સાંભળ્યા છે.અહીં ઉપર નોંધ્યા મુજબ, આપણે વર્ચ્યુઅલ મોડ દ્વારા ૦૭/૦૨/૨૦૨૫ પર ઉત્તરદાતાઓની સંખ્યા ૧ થી ૪ પણ સાંભળી છે.પ્રતિવાદી નંબર ૧-દમચંતીબેન નારાયણભાઈ ચૌહાણની ઉંમર ૮૩ વર્ષ, પ્રતિવાદી નંબર ૨-જશોદાબેન નારાયણભાઈ ચૌહાણની ઉંમર લગભગ ૮૧ વર્ષ અને પ્રતિવાદી નંબર ૩-નિરુપમા નારાયણભાઈ ચૌહાણ અને પ્રતિવાદી નંબર ૪-કલ્પનાબેન નારાયણભાઈ ચૌહાણની ઉંમર અનુક્રમે લગભગ ૬૫ અને ૭૦ વર્ષ છે.જેમ કે તેમની ઉંમર પરથી સંકેત મળે છે, તેઓ બધા વરિષ્ઠ નાગરિકો છે.

૧૩. સંકલન ખંડપીઠે ૪ માર્ચ, ૨૦૨૪ના રોજ એક વ્યાપક આદેશ દ્વારા અદાલતોની અવમાનના અધિનિયમ, ૧૯૭૧ની કલમ ૧૨ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૧૦ની જોગવાઈઓ હેઠળ આરોપો ઘડ્યાં હતાં, જેના પર સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪ દ્વારા આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો અને એસએલપીને બરતરફ કરવામાં આવ્યો છે.

૧૪. રેકૉર્ડ પરથી જે હકીકતો સ્થાપિત થાય છે તે એ છે કે આ અદાલતે સિવિલ એપિલિકેશન (સ્ટે માટે) નંબર ૬૬૦૫/૨૦૧૦માં બીજી અપીલ નંબર

૧૨૧/૨૦૧૦માં ૧૫/૧૨/૨૦૧૦ તારીખનો આદેશ પસાર કર્યો હતો જે નીચે મુજબ છે:

“રૂલ લર્નડ કાઉન્સેલ, શ્રી એસ. એમ. શાહ પ્રતિવાદી વતી રૂલની નોટિસની સેવાને માફ કરે છે.

સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સલાહકારને સાંભળ્યા.

વિદ્વાન વકીલ, શ્રી શાહે જણાવ્યું છે કે વચગાળાની રાહત આપવામાં નહીં આવે અને તેમનું નિવેદન નોંધવામાં આવી શકે છે કે તેમના ક્લાયન્ટ, જે કોર્ટમાં હાજર છે, તે વચન લેશે કે તે સંબંધિત અદાલતની પૂર્વ પરવાનગી વિના વેચવામાં અથવા સ્થાનાંતરિત કરવામાં આવશે નહીં.

જો કે ઉપરોક્ત રજૂઆત કરવામાં આવે છે અને જ્યારે બીજી અપીલ બાકી હોય છે, ત્યારે પરવાનગી મેળવવા માટે રાઈડર સાથે આવા કોઈપણ ઉપક્રમ દ્વારા જારી કરવામાં વધુ જટિલ બની શકે છે.

તેથી, પક્ષકારોને બીજી અપીલના અંતિમ નિકાલ સુધી જમીનની યથાવત્ સ્થિતિ જાળવવા નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.તદનુસાર, વર્તમાન સિવિલ એપ્લિકેશનનો નિકાલ કરવામાં આવે છે તે નિયમને સંપૂર્ણ બનાવવામાં આવે છે.”

૧૫. ઉપરોક્ત આદેશ હોવા છતાં, પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪ એ મનીષકુમાર રવિભાઈ પટેલ અને અન્યોની તરફેણમાં મિલકતની તારીખ ૦૮/૦૩/૨૦૨૨ વેચવા માટે કરાર કર્યો હતો.અહીં પ્રતિવાદીઓને ૪,૧૫,૦૦,૦૦૦/- રૂપિયાની રકમ મળી છે, જેનો ઉલ્લેખ વેચાણ કરારમાં કરવામાં આવ્યો છે.આ હકીકતને પ્રતિવાદી સંખ્યા ૧ થી ૪ દ્વારા ખાસ નકારી નથી.આથી, તેમની સામે ૦૪/૦૩/૨૦૨૪ ના આદેશ દ્વારા આરોપો ઘડવામાં આવ્યા હતા.

૧૬. આ તબક્કે આપણે પટેલ રજનીકાંત ધૂલાભાઈ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાનો ઉલ્લેખ કરી શકીએ છીએ.સુપ્રીમ કોર્ટે લગભગ સમાન મુદ્દામાં, જેમાં ત્રીજા પક્ષનો અધિકાર બનાવવા પર પ્રતિબંધ મૂકતો વચગાળાનો આદેશ હોવા છતાં, અવમાનકર્તાએ વેચાણ માટે કરારનો અમલ કર્યો હતો અને આંશિક રીતે વેચાણની વિચારણા સ્વીકારી હતી.આવા સંજોગોમાં સુપ્રીમ કોર્ટે આ રીતે ચુકાદો આપ્યો છે:

“૩૯. તેથી, અમને સંપૂર્ણ ખાતરી છે કે કાર્યવાહીની પેન્ડિંગ દરમિયાન અને આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા વચગાળાના આદેશો છતાં, અવમાનકો દ્વારા કરારો કરવામાં આવ્યા છે, ચેક સ્વીકારવામાં આવ્યા છે અને ઓછામાં ઓછા અંશતઃ વિચારણા પ્રાપ્ત થઈ છે.જ્યાં સુધી ૨૬ એપ્રિલ, ૨૦૦૪ના રોજ આ અદાલત દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા પ્રથમ આદેશની વાત છે, ત્યાં સુધી

વેચાણ, ગીરો, હસ્તાંતરણ, સોંપણી, ભેટ અથવા 'અન્ય કોઈ પણ રીતે' તૃતીય પક્ષની તરફેણમાં કોઈ પણ વ્યાજ ઊભું કરવા પર સંપૂર્ણ પ્રતિબંધ હતો.તેથી, કરારમાં પ્રવેશ કરવો અથવા સંપૂર્ણ અથવા તો આંશિક વિચારણાની સ્વીકૃતિ ઉપરોક્ત આદેશથી પ્રભાવિત થશે.અમારા વિચારમાં, તે આ અદાલત દ્વારા પ્રતિબંધિત 'વ્યાજનું સર્જન' સમાન હશે.

૪૦. *** **

૪૧. *** **

૪૨. *** **

૪૩. *** **

૪૪. અમે રજૂઆત સાથે સહમત થઈ શકતા નથી.આ અદાલતે કહ્યું છે; "કોઈપણ તૃતીય પક્ષનો અધિકાર જે બનાવવામાં આવે છે તે અરજીકર્તાઓને નોટિસ આપ્યા પછી જ કરવામાં આવશે" અમારા મતે, આ નિર્દેશનો માત્ર એક જ અર્થ છે અને તે એ છે કે તૃતીય પક્ષનું હિત અરજીકર્તાઓને નોટિસ આપ્યા પછી જ બનાવી શકાય છે.તેથી તે સ્પષ્ટ છે કે અદાલતના આદેશોનું ઉલ્લંઘન અને અવજ્ઞા અને અવમાનકો આવા કૃત્ય માટે જવાબદાર છે.

૪૫. ઘટનાઓની શ્રેણીના પ્રકાશમાં મામલાની એકંદર વિચારણાઓ પરથી, અમે માનીએ છીએ કે પ્રતિવાદી-સ્પર્ધકોએ ૨૬ એપ્રિલ, ૨૦૦૪ અને ૧૦ જાન્યુઆરી, ૨૦૦૫ના રોજ આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશોની અવગણના કરી છે અને તેનું ઉલ્લંઘન કર્યું છે."

૧૭. ત્યારબાદ સુપ્રીમ કોર્ટે અદાલતની અવમાનના અધિનિયમ ૧૯૭૧ની કલમ ૧૨, જે સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ના આદેશ-૩૯ની કલમ ૯૪ (સી) અને નિયમ રઅે સાથે વાંચી શકાય તે હેઠળ અવમાનકોને દોષી ઠેરવ્યા હતા.આમ, સુપ્રીમ કોર્ટે વ્યવહારીક રીતે સમાન મુદ્દામાં વચગાળાના આદેશો છતાં વેચાણની વિચારણા વેચવા અને સ્વીકારવાના કરારને અદાલતની અવમાનના ગણાવ્યો છે.વર્તમાન કેસમાં, એકમાત્ર વિશિષ્ટતા એ છે કે પ્રતિવાદીઓએ વેચાણ માટે કરાર કર્યો છે અને રૂ,૧૫,૦૦,૦૦૦/- રૂપિયાની રકમ પ્રાપ્ત કરી છે અને આ રીતે, મનીષકુમાર રવિભાઈ પટેલ નામના વ્યક્તિની તરફેણમાં તૃતીય પક્ષના અધિકારો બનાવ્યા છે, જેમણે દીવાની અદાલત સમક્ષ ચોક્કસ કામગીરી માટે દાવો પણ દાખલ કર્યો છે.

૧૮. આમ, આંશિક વિચારણાની સ્વીકૃતિ પર કરાર કરવા માટે પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪ ની કાર્યવાહી વચગાળાના આદેશ દ્વારા પ્રભાવિત થશે અને તે વ્યાજની રચના સમાન હશે, જે ૦૪/૦૩/૨૦૨૪ ના આદેશ દ્વારા પ્રતિબંધિત છે.

૧૯. અમારી પહેલાં જ્યારે અવમાનકો ૦૭/૦૨/૨૦૨૫ પર હાજર થયા હતા, ત્યારે તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે તેઓ આ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલા ચથાવત્ આદેશ વિશે જાણતા નથી.

૨૦. આ તબક્કે, અમે ઉલ્લેખ કરી શકીએ છીએ કે આ અદાલત દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આદેશને મહેસૂલ સત્તામંડળો દ્વારા મ્યુટેશન એન્ટ્રી નંબર ૫૬૯૮ તારીખ ૧૬/૧૨/૨૦૧૫ તરીકે મહેસૂલ રેકૉર્ડમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવ્યો હતો અને ઉપરોક્ત એન્ટ્રી ૧૩/૦૩/૨૦૧૬ પર પ્રમાણિત કરવામાં આવી હતી.આ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલી યથાવત્ સ્થિતિ વિશે મહેસૂલ સત્તાવાળાઓ દ્વારા ૧૪/૦૩/૨૦૧૯ તારીખનો મ્યુટેશન એન્ટ્રી નંબર ૬૬૯૯ નોંધવામાં આવ્યો હતો અને તેને ૧૮/૦૬/૨૦૧૯ પર પ્રમાણિત પણ કરવામાં આવ્યો હતો.ત્યારબાદ, મ્યુટેશન એન્ટ્રી નંબર ૫૬૯૮ તારીખ ૧૬/૧૨/૨૦૧૫ અને મ્યુટેશન એન્ટ્રી નંબર ૬૬૯૯ તારીખ ૧૪/૦૩/૨૦૧૯ ને ગામના ફોર્મ નંબર ૭ માં અમલમાં મૂકવામાં આવ્યા હતા, જે અન્ય લોકો દ્વારા ચલાવવામાં આવેલા ૧૮/૦૩/૨૦૨૨ તારીખના વેચાણ માટેના નોંધાયેલા કરારનો અભિન્ન ભાગ છે.આમ, અવમાનકો પોતાને વેચવાના કરારના નિર્દોષ અને અજ્ઞાની અમલદારો તરીકે રજૂ કરી શકતા નથી.તે માનવું મુશ્કેલ છે કે તેઓએ કરારનો ભાગ બનેલી એન્ટ્રીઓની ચકાસણી કર્યા વિના વેચવાનો કરાર આંખ આડા કાન કરીને કર્યો છે.તેઓ વેચાણ માટે નોંધાયેલા કરારમાં પ્રવેશતા પહેલા અને તે દરમિયાન હાથ ધરવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અથવા પ્રક્રિયા પ્રત્યે પોતાને નિષ્કપટ ગણાવી શકતા નથી.

૨૧. આમ, અવમાનકો દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલ કે તેઓ યથાવત્ સ્થિતિ વિશે વાકેફ ન હતા તે સંતોષકારક નથી અને તે પાછળથી વિચાર્યું હોવાનું જણાય છે.

૨૨. અમે હવે અન્ય લોકો દ્વારા આપવામાં આવેલી માફી સાથે વ્યવહાર કરી શકીએ છીએ

૨૩. એ નોંધવું યોગ્ય છે કે અવમાનકોએ પ્રથમ વખત ૧૧ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૫ના રોજ સોગંદનામામાં બિનશરતી માફી માંગી છે.

૨૪. સંકલિત બેન્ચ દ્વારા ૦૪/૦૩/૨૦૨૪ તારીખનો આદેશ પસાર કરતી વખતે, અવમાનકોએ કોઈ માફી વિશે ફફડાટ કર્યો નથી અને આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશોની અવગણના કરીને વેચાણ કરવાના કરારનો અમલ કરવા માટે કોઈ પસ્તાવો વ્યક્ત કર્યો નથી.તેનાથી વિપરીત, તેઓએ સમન્વિત બેન્ચ સમક્ષ અને સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ પણ જોરદાર રીતે લડત આપી છે.ત્યારબાદ, આ બાબતને સંખ્યાબંધ પ્રસંગોએ નોંધપાત્ર રીતે સ્થગિત કરવામાં આવી હતી અને ઓર્ડર-શીટમાં એવું દર્શાવવામાં આવ્યું નથી કે તેમણે કોઈ બિનશરતી માફી માંગી હતી.જ્યારે આ અદાલતે આરોપની રચનાને ધ્યાનમાં રાખીને આગળની સુનાવણી માટે આ બાબત હાથ ધરી હતી, ત્યારે જ તેમણે

૧૨/૦૨/૨૦૨૫ તારીખનું સોગંદનામું દાખલ કર્યું છે.પટેલ રજનીકાંત ધૂલાભાઈ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે પણ બિનશરતી માફી સ્વીકારવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને તે નીચે પ્રમાણે નોંધવામાં આવ્યો છે:

“૬૧. પછી પ્રશ્ન એ છે કે શું આ કેસ અવમાનકો પર સજા લાદવાની માંગ કરે છે. અવમાનકો માટે વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે જવાબમાં સોગંદનામામાં પ્રતિવાદીઓએ જણાવ્યું છે કે જો આ અદાલત એવા નિષ્કર્ષ પર આવે કે તેઓએ અદાલતની અવમાનના કરી છે, તો કોર્ટ બિનશરતી અને અયોગ્ય માફી સ્વીકારી શકે છે અને નોટિસ કાઢી શકે છે.વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે કાયદાકીય જોગવાઈ પોતે જ અમલમાં મૂકે છે કે કોઈ પણ માફી માત્ર તે લાયક અથવા શરતી [કલમ ૧૨ (૧) નું સ્પષ્ટીકરણ] હોવાના આધારે નકારી શકાય નહીં.

૬૨. આપણે વિદ્વાન સલાહકાર સાથે સહમત થવાની આપણી અસમર્થતાને પ્રમાણિકપણે સ્વીકારવી જોઈએ.ઉપર જે કહેવામાં આવ્યું છે તેના પ્રકાશમાં, અમને ખાતરી છે કે અવમાનકોએ ઇરાદાપૂર્વક અને ઇરાદાપૂર્વક કોર્ટના આદેશોનું ઉલ્લંઘન કર્યું છે.અમને એ વાતની પણ ખાતરી છે કે આ આદેશો સ્પષ્ટ, અસંદિગ્ધ અને અસંદિગ્ધ હતા અને તેનો એક જ અર્થ હતો.દેશની સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશોની ઇરાદાપૂર્વકની અને ઇરાદાપૂર્વકની અવજ્ઞા ક્યારેય પ્રામાણિક, પ્રામાણિક અથવા સદ્ભાવનામાં ન કહી શકાય.જો એમ હોય તો, આ કાર્યવાહી ન્યાયના યોગ્ય વહીવટની ખાતરી કરવા માટે ગંભીર દ્રષ્ટિકોણની માંગ કરે છે.

૬૩. હીરેન બોઝમાં, રી, એ. આઈ. આર ૧૯૬૯ કેલ ૧:૭૨ કેલ ૬બલ્યુએન ૮૨, કલકત્તા ઉચ્ચ અદાલતે જણાવ્યું હતું કે;

"તે પણ ચોક્કસપણે એવી બાબત નથી કે ન્યાયાધીશ પાસેથી કોઈપણ માફી સ્વીકારવાની અપેક્ષા રાખી શકાય. માફી માંગવી એ બચાવનું હથિયાર ન હોઈ શકે જે હંમેશા દોષિતોને શુદ્ધ કરવા માટે બનાવવામાં આવે છે. તેનો હેતુ વાસ્તવિક પશ્ચાતાપનો પુરાવો બનવાનો છે, જે ખોટું કરવામાં આવ્યું છે તેની પુરૂષવાચી ચેતના, જે ઈજા પહોંચાડવામાં આવી છે અને જે ખોટું કરનારની શક્તિમાં છે તે વળતર આપવાની આતુર ઈચ્છા છે. ત્યારે જ ન્યાયની અદાલતમાં તેનો કોઈ ફાયદો થાય છે પરંતુ તેની અસર થાય તે પહેલાં, તેને શક્ય તેટલી વહેલી તકે રજૂ કરવી જોઈએ, નવીનતમ નહીં. જો શાણપણ પછીના તબક્કે જ આવે તો પણ, ન્યાયાધીશે તેના મનની વૃત્તિ દર્શાવી તે પહેલાં માફી બિનશરતી અને બિનશરતી આપવી જોઈએ. જ્યાં સુધી તે કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, આપવામાં આવેલી માફી માત્ર બધી કૃપાથી લૂંટી લેવામાં આવતી નથી, પરંતુ તે માફી બનવાનું બંધ કરે છે તે ખોટા કાર્યની સંપૂર્ણ, નિખાલસ અને પુરૂષવાચી કબૂલાત બનવાનું બંધ કરે છે, જેનો તેનો હેતુ છે.

૬૪. તે સારી રીતે સ્થાપિત છે કે માફી માંગવી એ ન તો દોષિતોને તેમના ગુનામાંથી મુક્ત કરવા માટે બચાવનું હથિયાર છે; ન તો તેનો હેતુ સાર્વત્રિક રામબાણ તરીકે કામ કરવાનો છે, તેનો હેતુ વાસ્તવિક સુસંગતતાનો પુરાવો

બનવાનો છે [એમ. વાય. શરાફ વિરુદ્ધ નાગપુર હાઈકોર્ટના માનનીય ન્યાયાધીશો; (૧૯૫૫) ૧ એસસીઆર ૭૫૭:એમ. બી. સંઘી વિરુદ્ધ પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટ, (૧૯૯૧) ૩ એસ. સી. આર. ૩૧૨].

૬૫. એમિક્સ ક્યુરી વિરુદ્ધ અશોક ખોટ અને અન્ય, ૨૦૦૬ (૫) એસ. સી. સી. ૧ દ્વારા ટી. એન. ગોડાવર્મન થિરુમુલપદ કેસમાં, આ અદાલતની ત્રણ ન્યાયાધીશોની ખંડપીઠે કાર્યવાહીને રદ કરવાની વિનંતી સાથે અવમાનક દ્વારા 'માફી' ને હથિયાર બચાવ તરીકે ધ્યાનમાં લેવાનો પ્રસંગ આપ્યો હતો.કોર્ટે એલ. ડી. જયકવાલ વિરુદ્ધ યુ. પી. રાજ્ય, (૧૯૮૪) ૩ એસ. સી. સી. ૪૦૫ માં આ અદાલતના નીચેના અવલોકનોની નોંધ લીધી:

"અમે એમ કહીને દિલગીર છીએ કે અમે 'થપ્પડ-માફ કરશો-' નું સબ્સ્ક્રાઈબ કરી શકતા નથી.

અને તિરસ્કાર ન્યાયશાસ્ત્રના વહીવટમાં વિચારધારાને ભૂલી જાઓ. 'માફ કરશો' કહેવાનો અર્થ એ નથી કે કથિત દંભી શબ્દ ઉચ્ચારવામાં આવે ત્યારે ચંપલને ઓછી સ્માર્ટ બનાવે છે.માફી કાગળની માફી ન હોવી જોઈએ અને દુઃખની અભિવ્યક્તિ હૃદયમાંથી થવી જોઈએ, પેનમાંથી નહીં.કારણ કે 'માફ' કરવું એ એક વસ્તુ છે- 'માફ' કરવું એ બીજી વસ્તુ છે.

૬૭. આ અદાલત દ્વારા અન્ય કેસોમાં પણ આવો જ મત લેવામાં આવ્યો હતો.

૬૮. અમે એ વાતથી પણ સંતુષ્ટ છીએ કે કહેવાતી માફી એ પશ્ચાતાપ, પશ્ચાતાપ અથવા પસ્તાવાનું કાર્ય નથી.જ્યારે અવમાનકો ચુસ્ત ખૂલામાં હોય

અને કોર્ટને દૂર કરવાના દષ્ટિકોણ સાથે હોય ત્યારે તેને 'વ્યૂહાત્મક પગલું' તરીકે રજૂ કરવામાં આવ્યું છે. હાથમાં રહેલા કેસમાં આવી માફી સ્વીકારવી એ અદાલતની ઘોર અવમાનના કર્યા પછી અવમાનકોને મુક્તિ સાથે જવાની મંજૂરી આપશે. અમારા માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં, હકીકતો પર અને કેસના સંજોગોમાં, જેલના બદલામાં ઇંડ લાદવાથી ન્યાયના ઉદ્દેશો પૂરા થશે નહીં.”

૨૫. અમે બલવંતભાઈ સોમાભાઈ ભંડારી (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના તાજેતરના નિર્ણયનો પણ ઉલ્લેખ કરી શકીએ છીએ, જેમાં અદાલતને તેમના ક્લાયન્ટ વતી કાઉન્સેલ/વકીલ દ્વારા આપવામાં આવેલા વચનનું ઉલ્લંઘન કરીને તિરસ્કારની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હતી, અને સુપ્રીમ કોર્ટે તેનું ઉલ્લંઘન ઇરાદાપૂર્વકના ઉલ્લંઘન અથવા અદાલતની અવમાનના, ૧૯૭૧ ની કલમ ૨ (બી) હેઠળ વ્યાખ્યાયિત નાગરિક તિરસ્કારની રકમ તરીકે કર્યું છે. સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષનો મુદ્દો આ કોર્ટની કોઓર્ડિનેટ બેન્ચ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને આદેશમાંથી બહાર આવે છે. અરજી નંબર ૧૨૧/૨૦૧૮, મૃતક હીરાલાલ સોમાભાઈ કોન્ટ્રાક્ટર વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્યના કાનૂની વારસદારોના કિસ્સામાં ૧૩/૦૭/૨૦૨૨ ના ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે છે. આ અદાલતની ખંડપીઠે, વકીલો/વકીલો દ્વારા આપવામાં આવેલા વચનનું ઉલ્લંઘન કરવા બદલ અદાલતની અવમાનના કરનારાઓને દોષિત ઠેરવતા, સાથે સાથે વેચાણ કાર્યોને પણ રદ કરી દીધા છે, જે તેમના વતી વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલા નિવેદનના ઉલ્લંઘનમાં ચલાવવામાં આવ્યા હતા. ડિવિઝન બેન્ચે

બિનશરતી માફી પણ ફગાવી દીધી હતી.વેચાણ ખતને રદ કરવા અને અદાલતની અવમાનના અધિનિયમ માટે અવમાનકોને દોષી ઠેરવવાની ડિવિઝન બેન્ચની કાર્યવાહીને સુપ્રીમ કોર્ટે ઉપરોક્ત ચુકાદામાં સમર્થન આપ્યું છે.એવું પણ માનવામાં આવે છે કે મિલકતના ખરીદનારને પણ તિરસ્કારની કાર્યવાહીમાં પક્ષકાર બનાવવાની જરૂર નથી.સર્વોચ્ચ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો છે કે વિવાદાસ્પદ વ્યવહારને નોન ઇસ્ટ અને રદબાતલ જાહેર કરી શકાય છે.તે આ રીતે રાખવામાં આવે છે:—

“૮૯. ઉચ્ચ અદાલતે ખરીદદારોની તરફેણમાં અવમાનકો દ્વારા કરવામાં આવેલા તમામ વેચાણ કાર્યોને બિન-સંપત્તિ જાહેર કર્યા હતા.ઉચ્ચ અદાલતે આદેશ આપ્યો હતો કે વેચાણ પત્રો રદ કરવામાં આવે અને રદ કરવામાં આવે.અવમાનકોને હાઇકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૧૪/૧૦/૨૦૧૫ ના આદેશના સમયે પ્રવર્તમાન સ્થિતિને પુનઃસ્થાપિત કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.અમારા મતે, ઉચ્ચ અદાલતે વેચાણ કાર્યોને બિન-અસ્તિત્વ અથવા રદબાતલ જાહેર કરીને સંપૂર્ણપણે ન્યાયી ઠેરવ્યું હતું.”

૨૬. માફીની વિભાવના સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે, સુપ્રીમ કોર્ટે નીચે પ્રમાણે પુનરાવર્તન કર્યું છે:—

“૧૦૦. હવે આપણે માફી સ્વીકારવાના સંબંધમાં પ્રશ્ન પર વિચાર કરવા આગળ વધીએ છીએ.આ તબક્કે એ નોંધવું યોગ્ય છે કે હાઈકોર્ટ સમક્ષની સમગ્ર કાર્યવાહી દરમિયાન, અપીલકર્તાઓનું વલણ એ હતું કે તેમણે અદાલતને સ્પષ્ટ વચન આપ્યું હોવા છતાં વેચાણ કાર્યોને અમલમાં મૂકીને મોટી ભૂલ કરી હતી કે તેઓ આમ નહીં કરે.મોટા ભાગે, અપીલકર્તાઓ દ્વારા સમયાંતરે દાખલ કરવામાં આવેલા વિવિધ સોગંદનામાઓમાંના દાવાઓમાંથી; હાઈકોર્ટ દ્વારા તેના ચુકાદામાં ઉલ્લેખિત, વલણ એ હતું કે અપીલકર્તાઓએ હાઈકોર્ટના આદેશની અવગણના ન કરવી જોઈએ અને તે સંબંધમાં અત્યંત દિલગીર છે.આવા સંજોગોમાં, અપીલકર્તાઓએ હાઈકોર્ટ સમક્ષ વિનંતી કરી હતી કે તેમની માફી સ્વીકારી શકાય અને તેમને કાર્યવાહીમાંથી મુક્ત કરી શકાય.

૧૦૧. અમે અમારા આદેશ પર સંપૂર્ણ વિનમ્રતા સાથે આ હકીકતની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકીએ છીએ કે સમયાંતરે અદાલતોએ અન્ય લોકો પ્રત્યે અનુચિત નરમાઈ અને ઉદારતા દર્શાવી છે. અદાલતો દ્વારા સમયાંતરે દર્શાવવામાં આવેલા આ નરમાઈભર્યા વલણથી ખરેખર અનૈતિક પક્ષકારોને કોઈપણ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશની અવગણના કરવા અથવા ઉલ્લંઘન કરવા માટે પ્રોત્સાહન મળ્યું છે.

૧૦૨. *** **

૧૦૩. *** **

૧૦૪. *** **

૧૦૫. અમને આશ્ચર્ય થાય છે કે જો આપણે માફી સ્વીકારીએ અને અપીલકર્તાઓને મુક્ત થવાની મંજૂરી આપીએ તો અંતિમ પરિણામ શું હોઈ શકે. પ્રથમ, તેમને તિરસ્કારના કથિત કૃત્ય માટે કોઈ કાનૂની પરિણામોનો સામનો કરવો પડશે નહીં અને બીજું, તેમના તિરસ્કારના ફળનો આનંદ માણવાનું અથવા જાળવી રાખવાનું ચાલુ રાખશે. અમે એવું એટલા માટે કહીએ છીએ કારણ કે તેઓએ ખરીદીમાંથી મેળવેલા વેચાણના વળતર માટે પહેલેથી જ નોંધપાત્ર રકમ ખિસ્સામાં મૂકી દીધી છે.

૨૭. આખરે, સુપ્રીમ કોર્ટે અંતિમ નિષ્કર્ષનો સારાંશ નીચે મુજબ આપ્યો છે:—

“૧૧૬. આપણે આપણા અંતિમ નિષ્કર્ષનો સારાંશ નીચે મુજબ આપી શકીએ:
(૧) અમારું માનવું છે કે તેના ક્લાયન્ટ વતી વકીલ/વકીલ દ્વારા અદાલતને આપવામાં આવેલી બાંહેધરીના સ્વરૂપમાં ખાતરી; તેનો ઇરાદાપૂર્વકનો ભંગ અથવા આજ્ઞાભંગ અધિનિયમ ૧૯૭૧ ની કલમ ૨ (બી) હેઠળ વ્યાખ્યાયિત “નાગરિક તિરસ્કાર” સમાન હશે.

(૨) પક્ષકારને આપવામાં આવેલ બાંહેધરી અને અદાલતને આપવામાં આવેલ બાંહેધરી વચ્ચે તફાવત છે. અદાલતને આપવામાં આવેલ બાંહેધરી અધિનિયમ ૧૯૭૧ની જોગવાઈઓને આકર્ષિત કરે છે, જ્યારે સમાધાનની સમજૂતી દ્વારા અથવા અન્યથા પક્ષકારને આપવામાં આવેલ બાંહેધરી અધિનિયમ ૧૯૭૧ની

જોગવાઈઓને આકર્ષિત કરશે નહીં.વર્તમાન કેસની હકીકતોમાં, અમે માનીએ છીએ કે બાંહેધરી ઉચ્ચ અદાલતને આપવામાં આવી હતી અને ઉદ્ધન અથવા આજ્ઞાભંગ ચોક્કસપણે અધિનિયમ ૧૯૭૧ ની જોગવાઈઓને આકર્ષિત કરશે.

(૩) જો કે મુકદ્દમાની મિલકત પેન્ડન્ટ લાઈટની ટ્રાન્સફરને શરૂઆતમાં રદબાતલ ન પણ કહી શકાય, તેમ છતાં જ્યારે કોર્ટ તિરસ્કારની કાર્યવાહીમાં આવી ટ્રાન્સફરની તપાસ કરી રહી હોય ત્યારે કાયદાની ભવ્યતા જાળવવા માટે કોર્ટ ચોક્કસપણે આવા વ્યવહારોને રદબાતલ જાહેર કરી શકે છે.તિરસ્કાર કરનારને તેના અસંસ્કારી વર્તન માટે સજા કરવા ઉપરાંત, કાયદાની ભવ્યતા એવી માંગ કરી શકે છે કે અદાલત દ્વારા યોગ્ય નિર્દેશો જારી કરવામાં આવે જેથી આવા અસંસ્કારી વર્તનના પરિણામે મેળવેલા કોઈપણ લાભને સંપૂર્ણપણે રદ કરવામાં આવે.આમાં આવા વ્યવહારોને રદબાતલ જાહેર કરીને અથવા સંબંધિત અધિકારીઓને યોગ્ય નિર્દેશો પસાર કરીને વ્યવહારોને ઉલટાવવા માટેના નિર્દેશો જારી કરવાનો સમાવેશ થઈ શકે છે જેથી તે સુનિશ્ચિત કરી શકાય કે અવમાન કરનારનું અસંસ્કારી વર્તન અવમાનક અથવા તેના હેઠળ દાવો કરનાર કોઈપણ વ્યક્તિના લાભ માટે ચાલુ ન રહે.

(૪) કોઈપણ વિવાદાસ્પદ વ્યવહારના લાભાર્થીઓને આ આધાર પર તિરસ્કારની કાર્યવાહીમાં સાંભળવાનો કોઈ અધિકાર અથવા અધિકાર નથી કે તેઓ નોટિસ વિના મૂલ્ય માટે મિલકતના પ્રામાણિક ખરીદદારો છે અને તેથી,

જરૂરી પક્ષો છે.તિરસ્કાર અદાલત અને અવમાનક વચ્ચે હોય છે અને કોઈ પણ ત્રીજો પક્ષ તેમાં સામેલ થઈ શકતો નથી.

(૫) જે માફી માંગવામાં આવે છે તેને અલબત્ત એક બાબત તરીકે સ્વીકારવી જોઈએ નહીં અને કોર્ટ તેને સ્વીકારવા માટે બંધાયેલી નથી.માફી બિનશરતી, અયોગ્ય અને પ્રામાણિક હોઈ શકે છે, તેમ છતાં જો વર્તન ગંભીર હોય, જેણે સંસ્થાના ગૌરવને નુકસાન પહોંચાડ્યું હોય, તો તે સ્વીકારવું જોઈએ નહીં.જ્યારે કોઈ વચન અથવા હુકમનું ઉલ્લંઘન દંડમાંથી મુક્તિ સાથે અને સંપૂર્ણ ચેતના સાથે હોય ત્યારે અદાલતો દ્વારા કરાયા દર્શાવવાની વૃત્તિ હોવી જોઈએ નહીં.”

૨૮. આમ, સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત કાયદાકીય પૂર્વવર્તીઓને ધ્યાનમાં રાખીને અને આરોપ ઘડવા માટે સંકલન ખંડપીઠે પસાર કરેલા તારીખ ૦૪/૦૩/૨૦૨૪ ના આદેશને ધ્યાનમાં રાખીને અને (૧) તારીખ ૦૮/૦૩/૨૦૨૨ વેચવા માટે નોંધાયેલા કરારનો અમલ, (૨) રૂ. ૪,૧૫,૦૦,૦૦૦/- ની રકમની રસીદ અને (૩) ત્રીજા પક્ષના અધિકારોનું વધુ સર્જન કરવાના નિર્વિવાદ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪ જેમ કે દમચંતીબેન નારાયણભાઈ ચૌહાણ, જશોદાબેન નારાયણભાઈ ચૌહાણ, નિરુપમા નારાયણભાઈ ચૌહાણને ધરાવીએ છીએ. અને કલ્પનાબેન નારાયણભાઈ ચૌહાણ સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ ના આદેશ-૩૯ ના નિયમ-૨ (એ) સાથે વાંચેલા કોર્ટની અવમાનના અધિનિયમની કલમ ૨ (બી)

હેઠળ વ્યાખ્યાયિત નાગરિક તિરસ્કાર માટે દોષિત છે.અમે કાર્યવાહીના અંતિમ તબક્કામાં આપવામાં આવેલી બિનશરતી માફીને પણ નકારી કાઢીએ છીએ.

૨૯. વિદ્વાન વકીલ શ્રી મિશ્રા દ્વારા જે ચુકાદાઓ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે, તે વર્તમાન પ્રતિવાદીઓના બચાવમાં નહીં આવે કારણ કે તેઓ હકીકતો અથવા વર્તમાન કેસના મુદ્દા પર પણ દૂરથી લાગુ પડતા નથી.

૩૦. અદાલતની અવમાનના અધિનિયમની સજા ૧૯૭૧ના અધિનિયમની કલમ ૧૨ હેઠળ આપવામાં આવી છે, જે નીચે મુજબ છે:

“૧૨. અદાલતની અવમાનના માટે સજા.—(૧) આ અધિનિયમ અથવા અન્ય કોઈ કાયદામાં અન્યથા સ્પષ્ટ રીતે જોગવાઈ કરવામાં આવી હોય તે સિવાય, અદાલતની અવમાનનાને છ મહિના સુધીની મુદત માટે સાદી કેદ અથવા બે હજાર રૂપિયા સુધીનો દંડ અથવા બંને સાથે સજા થઈ શકે છે.

૩૧. કલમ ૧૨ (૧) માં આપવામાં આવેલી સજામાં એક મુદતની સાદી કેદનો સમાવેશ થાય છે, જે ૬ મહિના સુધી લંબાવી શકાય છે અથવા દંડ સાથે, જે રૂ. ૨૦૦૦/- સુધી લંબાવી શકાય છે અથવા બંને સાથે.

૩૨. આ તબક્કે, જ્યારે વિદ્વાન વકીલ શ્રી મિશ્રાને અમારા દ્વારા સજાની માત્રા અંગે સંબોધવા માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા, ત્યારે તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪ ની ઉંમરને જોતા, નરમાઈ દર્શાવી શકાય છે.

૩૩. વર્તમાન કેસની હકીકતોની એકંદર પ્રશંસા પર અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪ વરિષ્ઠ નાગરિકો છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે તેમને સિવિલ જેલમાં મોકલીને તેમના પર કઠોર બનવાનો ઇરાદો ધરાવતા નથી.તેથી, અમે તેમાંથી દરેક પર રૂ. ૨,૦૦૦/- નો દંડ લાદીએ છીએ, જે ૧૦ દિવસના સમયગાળામાં આ અદાલતની રજિસ્ટ્રી સમક્ષ જમા કરવામાં આવશે.અમે ૦૮/૦૩/૨૦૨૨ તારીખના વેચાણના કરારને નોન ઇસ્ટ અને વોઈડ અબ ઇનિશિયો તરીકે જાહેર કરીએ છીએ અને સિક્વલ તરીકે, તેને રદ કરવામાં આવે છે અને અલગ રાખવામાં આવે છે.

૩૪. અમે પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪ ને કોર્ટની અવમાનના (ગુજરાત હાઈકોર્ટ) નિયમો, ૧૯૮૪ ના નિયમ ૨૧ મુજબ બે અઠવાડિયાના સમયગાળાની અંદર આ કોર્ટની રજિસ્ટ્રી સમક્ષ રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/- નો ખર્ચ જમા કરાવવાનો પાણિર્દેશ આપીએ છીએ, જેમાં નિષ્ફળ જતાં રજિસ્ટ્રી આ બાબતને વર્તમાન રોસ્ટર સોંપવામાં આવેલી બેન્ચ સમક્ષ રજૂ કરશે.આવી રકમ જમા કર્યા પછી, વર્તમાન અરજદારોને યોગ્ય ચકાસણી પછી ૫૦,૦૦૦/- ચૂકવવામાં આવશે અને

બાકીની રકમ ગુજરાત રાજ્ય કાનૂની સેવા સત્તામંડળ સમક્ષ જમા કરવામાં આવશે.

૩૫. સિવિલ તરીકે, સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧/૨૪૨૪ અને ૨/૨૪૨૪ સાથે જોડાયેલી સિવિલ અરજીઓનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો છે.

૩૬. જ્યાં સુધી સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૩/૨૪ની વાત છે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી મિશ્રા તેને પાછી ખેંચવાની વિનંતી કરે છે.આથી, સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૩/૨૪ નો નિકાલ પાછો ખેંચી લેવાયો હોવાનું માનવામાં આવે છે.

સહી / -

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ એસ સુપેહિયા)

સહી / -

(ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી નિશા એમ. ઠાકોર)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા

ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*